

DE REFORMATIE

WEEKBLAD TOT ONTWIKKELING VAN HET GEREFORMEERDE LEVEN

DIE UWE JEUGD VERNIEUWT ALS EENS ARENDS PSALM 109:3

Onder redactie van Prof. Dr V. Hepp, Dr K. Schilder, Dr C. Tazelaar en Prof. Dr J. Waterink

Medewerkers: Dr H. A. van Andel, Solo; Dr R. E. van Arkel, Utrecht; Dr Henry Beets, Grand Rapids; Dr C. Bouma, Zwolle; Dr K. Farnhout, Vreeland; Prof. Dr F. W. Grosheide, Amsterdam; Prof. Dr T. Hoekstra, Kampen; Dr G. Keizer, De Steeg; Dr B. A. Knoppers, Amsterdam; Dr J. G. Konet, Arnhem; Dr C. Lindeboom, Amsterdam; Dr S. O. Los, 's-Gravenhage; Dr J. W. Marmelstein, Amsterdam; Dr F. C. Meijster, Rotterdam; G. Meima, Groningen; Dr D. Postma, Burgersdorp (Zuid-Afrika); Dr J. C. Rullmann, Utrecht; J. Strikwerda, Dokkum; Dr J. Thijss, Zwolle; Dr J. Veldkamp, Hilversum; E. Visser, Arnhem; Prof. Dr D. H. Th. Vollenhoven, Amsterdam; Dr J. de Vries, Tilburg; Dr J. D. Wiefenga, Franeker; Mr J. A. de Wilde, 's-Gravenhage.

Adres der Redactie
Prof. Dr V. HEPP, Van Broestraat 14, Amsterdam.

Drukkers-Uitgevers:
OOSTERBAAN & LE COINTRE, Goes.
Tel. No. 58 — Postrekening No. 36000.

Abonnement: f1.25 per drie maanden bij voornitbetaling.
Voor 't Buitenland f1.50 en voor Ned-Indië f1.60 — per jaar.
Advertentie: 25 ct. p. regel. — Losse nummers f0.15.

INHOUD: Het jaar 1927. IV. — Kerkelijk Leven: Eenige bezwaren tegen prof. Visschers „Paradijsprobleem“ II. De laatste encyclopedie van den Paus. I. De strijd tegen de anomytiteit. — Literatuur en Kunst: Strouven's Werkmenschen. I. — Het Boek van de Week. — Lit de Buitenlandsche Kerken: Persepolis. — Perschoor. — Boekbespreking. — Kerkenieuws.

HET JAAR 1927.

IV.

Ditmaal zullen we niet gelijk andere jaren verschillende landen de revue laten passeeren.

Daarvoor bood 1927 een te weinig kleurrijk aspect.

Men kon van de meeste buitenlandse departementen wel het bulletin uitgeven: toestand nagenoeg onveranderd.

1927 was zelfs betrekkelijk arm aan ministerieele krisissen.

Zeker mag als een bijzonderheid worden aangemerkt, dat een land als Frankrijk geheel van zulk een crisis-koorts verschoond bleef.

Dat zegt walf!

Ook hier dringt zich weer het kenschetsende woord „consolidatie“ aan ons op.

Ofschoon daarin nog niet ligt opgesloten, dat het al- lide in deze consolidatie van hoog gehalte was.

In elk geval was het gehalte van de consolidatie der internationale verhoudingen vrij wat sterker.

Eerst toch scheen het of Genève zou worden het graf van den geest van Locarno.

Pessimistisch trokken onderscheiden commissies van den Volkenbond daarheen.

Maar, al is menig schoon plan in duigen gevallen, de resultaten vielen toch mee.

De Volkenbond volgt nu eenmaal een slakkengang. Daarmee moet men rekening houden.

En wanneer er dan in een jaar een vordering is van eenige honderde meters, valt er te loven.

Zulk een vordering was er.

We zien daarbij nog niet zoozeer op de geslaagde poging om Polen en Litauen van het oorlogspad af te houden.

Of, wat hier werd bereikt consolidatie mag heeten staat te bezien.

Innerlijk zijn deze landen elkander niets nader gekomen.

Misschien blijkt wat men eerst voor consolidatie heeft aangezien een pleisteren met looze kalk te zijn geweest.

Het drievoudig probleem: ontwapening, veiligheid en arbitrage — tot onze spijt dikwijls een drie-eenheid ge- noemd, wat voor ons iets profaans heeft, waarom wij onzen menschen zouden raden dit woord hier niet te gebruiken — is weinig nader tot zijn oplossing gekomen.

Maar men heeft het toch probleem gelaten.

Er is tenminste over gesproken.

En daarmee presteert een lox lichaam als de Volken- bond al een heele beweging.

Vooral echter het denkbeeld om in Europa de tol- barrières zooveel doenlijk op te heffen gaf een nieuw geluid.

Als onze Colijn dit in 1928 ook maar tot een begin van verwerkelijking weet te brengen, verdient hij den dank van heel ons werelddeel.

De economische conferentie had een bevredigend verloop.

Intusschen herhalen we de vraag, reeds meer door ons gesteld: waarom niet allereerst aangestuurd op een Euro- peschen Statenbond?

Wat heeft men er aan of Amerika op geen conferentie officieel vertegenwoordigd is, omdat het, hoewel het de

idee van den Volkenbond krachtig heeft gepropageerd, er zich toch niet bij heeft aangesloten?

Het ware te wenschen, dat Europa meer zichzelf be- wust werd.

Op het oogenblik is het aan handen en voeten gebon- den aan Amerika overgeleverd.

De Vereenigde Staten moeten zich gaarne in Euro- pesche aangelegenheden, stellen voor Europeesche lan- den regelingen op, maar bedanken ervoor verplichtingen op zich te nemen.

Zij vermanen de Europeesche Staten om royaal tegen- over elkander te zijn ten opzichte van de oorlogsschulden.

Maar zelf komen zij niet over de brug.

Zij hebben zich in de rol van crediteur gedurende vijf- tien jaar, waarvoor zij nog debiteur waren, goed in- gewerkt.

Toch gelooven we, dat de houding van Amerika voor Europa van paedagogische waarde kan zijn.

Europa moet leeren weer financieel onafhankelijk van Amerika te worden.

De bedelende gester: scheldt ons een deel van onze schul- den kwijt, moest haar eer te nakomen.

Zij moest er onthoring voor over hebben om uit die minderwaardige positie zoo spoedig mogelijk te geraken.

Maar welke paedagoog brengt dit Europa aan het ver- stand?

HEPP.

KERKELIJK LEVEN.

Eenige bezwaren tegen professor Visschers „Paradijsprobleem“.

II.

Ligt het alzo in het karakter der heilige in- spiratie, dat de bijbelschrijvers niet per se de volle draagwijdte van hun woorden behoeften te ver- staan en valt het moeilijk uit te maken inhoever zij de diepste bedoeling des Heiligen Geestes, nog minder kan er over beslist inhoever de eerste lezers van de Schrift de openbaring, daarin gegeven, in zich hebben opgenomen.

Dat is een kwestie, welke prof. Visscher niet met evenzoveel woorden aanroert.

Maar zij houdt toch met de eerste een aller- nauwst verband.

Zij, die met prof. Visscher in deze kongeniaal zijn, scheiden de eene van de andere niet.

Het is hun niet alleen in de eerste plaats te doen om de bedoeling der schrijvers, maar ook om de bevatting der eerste lezers.

Niet alleen nemen zij een niet „boven de schrij- vers uitgaande zin“ van de Schrift, maar ook een niet boven de bevatting der eerste lezers uitgaande zin der Schrift.

Men kon verwachten, dat prof. Visscher althans tegen dit laatste zou opkomen.

Hij doet dit evenwel nergens.

Integendeel ligt aan zijn betoog de onderstel- ling ten grondslag, dat de schrijvers zich van zulke voorstellingen en beelden bedienden, die voor de eerste lezers volkomen begrijpelijk waren.

Nu houdt dit een begrenzing in, welke met de Gereformeerde opvatting van de Schrift kwalijk valt te rijmen.

Natuurlijk gaat het hier niet om de vraag of de eerste lezers er iets van hebben verstaan.

Want daarover is geen twijfel mogelijk.

De Schrift was voor hen geen orakeltaal.

Maar dit is de zaak hebben zij er alles van verstaan?

Waren er geen gedeelten in, die door latere geslachten beter werden verstaan dan door hen?

En nu staat dit wel voor ons vast, dat er niet alleen een voortschrijden is in de Schriftopen- baring zelf, maar ook in het verstaan van de Schriftopenbaring.

De leiding des Geestes heeft hier niet toevolgefs gewerkt.

In de aloude Gereformeerde belijdenis van de noodzakelijkheid der Heilige Schrift ligt dat besloten.

Onze vaders gingen uit van de tegenstelling tusschen Schrift en overlevering.

Vóór Mozes, zoo spraken zij zich uit, heeft er wel degelijk een openbaring van genade bestaan. Van Adam af tot Mozes toe is het volk Gods nooit zonder het Woord Gods geweest. Maar dat Woord Gods werd bewaard door overlevering. Ech- ter, wat van mond tot mond gaat, wordt licht ver- anderd. En dit maakt dan ook de noodzakelijkheid der Heilige Schrift uit, dat zij tegenover de ver- anderlijke overlevering het Woord Gods onver- anderd bewaart.

Dat bewaren diende evenwel niet voor eenigen tijd, maar tot het eind der eeuwen toe.

De Schriften zijn daarom niet slechts geïnspireerd voor de eerste lezers, maar ook voor latere lezers, voor de kerk tot op den jongsten dag.

Voor al die geslachten moest de Schrift duide- lijk zijn.

Al die geslachten moesten door onderzoek van de Schrift steeds nieuwe schatten opdelen.

Christus verklaarde, dat een ieder Schriftge- leerde, in het koninkrijk der hemelen onderwezen, gelijk is aan een heer des huizes, die uit zijn schat oude en nieuwe dingen voortbrengt (Matth. 13:52).

En hoe zou dat mogelijk zijn, indien de eerste lezers van eenig bijbelboek reeds den vollen zin hadden onderkend, voorzover die althans voor een mensch te onderkennen is?

Dan zou er van nieuwe dingen in het geheel geen sprake kunnen zijn.

Daarenboven Christus had niet alleen voor de discipelen, die op aarde met Hem waren, maar ook voor hen, die door hun woord in Hem zullen gelooven (Joh. 18:20).

Terecht lieten de Gereformeerde uitleggers niet slaan op hen, die door de rechtstreeksche predi- king der apostelen voor Christus werden gewon- nen, maar ook op hen, die door hun geschreven Woord tot het geloof zouden worden gebracht.

De Schrift is geschreven voor de wereldkerk.

En alle generaties zullen die Schrift onderzoeken, een steeds meer verdiept inzicht daarin ontvangen en toch zal zelfs voor hen, die in het laatst der dagen leven de goudmijn der Schrift niet uitgeput zijn.

Daaruit volgt, dat de Heilige Geest Zijn inspi- ratie niet alleen rekende met de eerste lezers, maar met allen, die in de Schrift hun Jezus zouden vinden.

Er was veel, dat boven de bevatting der eerste lezers uitging en dat later werd verstaan.

Zou men werkelijk meenen, dat de geloovigen te Rome, te Korinthe, te Filippi, te Thessalonika de brieven aan hen geadresseerd meer in zich hebben opgenomen dan wij h.v.?

De geschiedenis is in dit opzicht zeer leerrijk.

Wanneer men uit de geschriften van de aposto- lische vaders en de zogenaamde „apologeten“ nagaat, wat deze, die toch zoo dicht bij den apos- tolischen tijd leefden, van de Schrift hebben ver- staan, dan kan men tot geen andere konklusie komen, dat wij door de gestadige werkzaamheid des Heiligen Geestes verder zijn dan zij.

Zij hadden veel op ons voor. Sommigen hadden de apostelen persoonlijk gekend. Zij leefden nage- noeg onder dezelfde omstandigheden. Zij hadden dezelfde „mentaliteit“.

Niettemin is er sinds geen verduistering gekomen, maar verheldering.

Dit kan dus niet worden toegeschreven aan betere kennis van het cultuurmilieu.

Ook niet aan een meer opengaan van de ziel en de voorstellingswereld van den „Oosterling“.

Maar uitsluitend daaraan, dat de Heilige Geest, als de eigenlijke Uitlegger van de Schrift, Zijn werk in de geloovigen steeds heeft voortgezet.

Daarom evengoed als het ten slotte voor ons bijzaak is wat de bijbelschrijvers hebben bedoeld,